

NFF møtte politisk ledelse i Helse- og omsorgsdepartementet

NFF fikk 11. desember legge frem flere viktige temaer og startet en konstruktiv dialog med statssekretæren, som lovet å se nærmere på saken. (11. desember 2022)

Etter at NFF sendte brev til Helse- og Omsorgsdepartementet, ble NFF i dag invitert til møte med statssekretær Maria Jahrman Bjerke. Temaer NFF ønsket å belyse var årets takstoppgjør, inntekts – og kostnadsundersøkelsen og kompensasjon for inntektstap under Covid-19. Forbundsleder Gerty Lund førte ordet på vegne av NFF. I tillegg til forbundsleder deltok leder av Næringspolitisk Råd (NPR) Per Olav Peersen, nestleder NPR Lars Håvard Høgvoll, advokat Morten Bjerkhaug, forhandlingssjef Truls Bjørhei og seniorrådgiver Bente Øfjord.

«Vi er fornøyde med at vi fikk et møte med departementet for å belyse hvilke utfordringer mange av våre medlemmer har hatt og har», sier forbundsleder Gerty Lund. Nedstengingen av institutter har fått konsekvenser for pasienter som ikke fikk blant annet rehabiliterings- og opptreningstilbud og det har fått konsekvenser for inntektene til våre selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter.

«Vi opplevde departementet som lydhøre, og fikk gitt en god oversikt over det tap våre medlemmer har lidt som følge av pandemien, herunder hvorfor tiltakspakkene ikke traff oss spesielt godt, og hvorfor vi ikke kan sammenlignes med andre selvstendig næringsdrivende. Vi har rett og slett ikke samme muligheten til å ta oss ekstra betalt for å kompensere for tapene, fordi vi er bundet av forskrifter som regulerer dette».

Lund tok også opp årets takstforhandlinger under møtet, samt det forsinkede takstoppgjøret.

«Departementet ønsket å kompensere oss gjennom økte takster i november og desember. Disse ble satt i kraft samtidig med den andre nedstengningen av Norge. NFF har derfor krevd at denne perioden må forlenges, slik at våre medlemmer har en realistisk mulighet til å få kompensert inntektstapet», fortsetter Lund.

Statssekretæren var kjent med at takstforhandlingene ble ensidig fastsatt av departementet, og kunne ikke å ta opp igjen forhold rundt forhandlingene. Hun var derimot positiv til å ta imot innspill fra NFF for utforming av eventuelle nye kompensasjonsordninger. NFF ble videre lovet en tilbakemelding på vårt krav om forlengelse av de forhøyede takstene ut mars.

«Det var også viktig for oss å gjøre departementet klar over pasientperspektivet», fortsetter forbundslederen. «Dersom det blir en reduksjon i behandling gjennom våre medlemmer, vil det føre til en økning i utgifter for det offentlige, og særlig i det kommunale tjenesteapparatet».

(se vedlegg neste side)

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Att: Helseminister Bent Høie

Oslo, 05. november 2020

Deres ref. Deres dato Vår ref.

VEDRØRENDE ÅRETS TAKSTFORHANDLINGER FOR FYSIOTERAPEUTER I KOMMUNAL HELSETJENESTE MED KOMMUNALT DRIFTSTILSKUDD – ANMODNING OM MØTE

Det vises til årets takstforhandlinger mellom helse og- omsorgsdepartementet og Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Manuellterapeutforbund og Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund som ble gjennomført i september d.å.

Norsk Fysioterapeutforbund (heretter NFF) opplevde årets forhandlinger med Helse og omsorgsdepartementet (heretter HOD) som mer krevende enn vanlig.

NFF ønsker med dette å dele noen betraktninger og bekymringer knyttet til årets takstoppgjør. Videre bes det om et møte for å utdype nærmere for sannsynlige konsekvenser av årets takstoppgjør og forslag til avhjelpende tiltak.

Som det antas at du er kjent med, endte høsten takstoppgjør for fysioterapeuter med at de tre fysioterapeutorganisasjonene (nevnt over) så seg tvunget til å forlate forhandlingsbordet av flere årsaker. Dette er første gang i historien at NFF har sett seg nødt til å gjennomføre et så drastisk tiltak.

HOD måtte få på plass en justering av takstene fra 01.07.20, slik at fysioterapeuter sikres en inntektsøkning på lik linje med resten av arbeidstakere og næringsdrivende i Norge. Med den løsningen HOD har valgt i år for å kompensere for forsinkelsen i takstoppgjøret, ser vi at det er fysioterapeutene som igjen blir skadelidende. Dette ved at de alene må ta risikoen for at de faktisk oppnår en inntektsøkning gjennom kompensasjonene som gis i de nye takstene som skal gjelde kun en kort, midlertidig periode; fra 01.11.20 og ut dette år. NFF mente at det riktige hadde vært å gi en kompensasjon/takstøkning med tilbakevirkende kraft fra og med 01.07.20. Dette er i tråd med det som vanligvis gjøres i andre oppgjør. HOD derimot ønsker å legge hele inntektskompensasjonen for 2020 bare på månedene november og desember 2020. Dette kunne vært en farbar vei å gå i et normalt år, men vil slå feil ut i gjeldende situasjon med covid - 19 pandemien med nye smitteverntiltak, økt fare for karantene, nye kommunale begrensninger som gjør at for eksempel

gruppetrening for mange ikke lenger kan gjennomføres. Dette gjør at mulighetene for å oppnå en reell inntektskompensasjon for 2020 faller bort eller blir sterkt redusert.

NFF mener dette skyldes at staten ved HOD har valgt følgende løsning;

- En tredobling av takstpåslagene fra 01.11.- 31.12.20 for at fysioterapeuter i disse to månedene skal kunne arbeide inn det tapte fra månedene 01.07. - 31.10.20.
- Deretter skal takstpåslagene som skulle vært gjeldende fra 1.7.20, gjøres gjeldende fra 01.1.21 – 01.07.21.

På grunn av den gjeldende utvikling i smittesituasjonen har regjeringen nylig (i etterkant av takstforhandlingene) iverksatt ytterligere tiltak for å gjøre det en kan for å begrense smittespredning av korona (Covid- 19 utbruddet). Ytterligere innstramminger kan ikke utelukkes.

Slik NFF vurderer situasjonen er det stor risiko for at fysioterapeutene ikke vil få anledning til å arbeide inn igjen noe av det økonomiske tap de har hatt ved å kunne heve de nye, høyere, svært tidsbegrensede takstene på grunn av endringer i smittesituasjonen og eventuelle nye smittevernstiltak.

NFF stiller spørsmål ved hvordan HOD mener kompensasjon i 2 måneder skal veie opp for manglende takstpåslag for perioden juli til og med oktober 2020. Dette i en situasjon der smittesituasjonen legger sterke begrensinger på mulighetene på å jobbe for fysioterapeuter. For eksempel vil lokale smittevernsreguleringer gjøre at flere fysioterapeuter nå må droppe gruppebehandlingstilbud når kommuneoverlegen kommer med påbud om for eksempel 2 meter mellom hver pasient i gruppen. Det er vanskelig å se hvordan denne etterkompensasjonen skal møte manglende takstpåslag fra 01.7.20 – 31.10.20

NFF mener denne utfordring kan løses ved at de nye, vedtatte takstene fra HOD som skal gjelde fra 01.11.20 bør forlenges med virkningstidspunkt minst frem til 01.02.21, for deretter skrives ned til takstene som nå er satt gjeldende fra 01.01.21.

Dette for å gi større sannsynlighet for at fysioterapeutene gis den økonomiske inntektskompensasjon som ble forespeilet av HOD under årets takstforhandlinger.

Som statsråden er godt kjent med ble alle fysikalske institutt stengt ned over natten 12.03.20. Mange pasienter med store og sammensatte plager, slagrammede, nyopererte pasienter fikk ikke tilbud om behandling, med de store konsekvensene for den enkelte pasient dette ville få. Etter hvert har en langsomt åpnet for fysioterapibehandlinger igjen, men med strenge smittevernstiltak. Som for eksempel nedspiring av alt utstyr mellom hver pasient, hente pasienter utenfor lokalene og sluse disse inn på behandlingsrom med videre. Etter det NFF er kjent med, arbeider svært mange fysioterapeuter i dag langt utover størrelsen på det driftstilskudd kommunen har tildelt. Det er flere grunner til dette. Den første er for å ivareta pasientene, og dernest sikre at en har en inntekt.

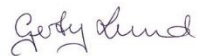
Fysioterapeuter er ikke blitt kompensert, som legene er, for tidsbruk som går med til å desinfisere utstyr mellom pasienter. Fysioterapeuter har heller ikke fått en kompensasjon for tapt arbeidsfortjeneste ved karantene, slik for eksempel legene har fått. NFF mener dette er en feil som slår uheldig ut og er til ulempe for fysioterapeutene. NFF kan vanskelig se begrunnelsen for denne forskjellsbehandling. For eksempel er smittefaren minst like stor under en fysioterapeutbehandling

som konsultasjon hos fastlege. NFF påpeker igjen at dette er et forhold som ikke er akseptabelt for våre medlemmer.

Videre frykter NFF at en eventuell ny nedstenging vil føre til at mange pasienter får enda lavere terskel for å ikke møte til avtalt behandling, og vil vegre seg for å søke den hjelp hos fysioterapeuter deres helsetilstand tilsier at de bør få. NFF er kjent med at dette allerede medfører en vanskelig situasjon også for våre medlemmer. For eksempel er NFF kjent med at de fleste fysioterapeuter heller vil dekke tapet selv fremfor å kreve egenandel fra pasienten som avbestiller time mindre enn 24 timer før oppsatt behandling. Dette blant annet for å unngå at en pasient stiller med «skjulte» symptomer på Covid – 19. Fysioterapeutene påtar seg her et stort samfunnsansvar.

NFF ber om et møte med statsråden så raskt som mulig for å utdype hvordan man kan bedre situasjonen. Situasjonen for våre medlemmer er svært usikker med de nylig iverksatte Covid 19 tiltakene og økende smitte i befolkningen.

Med vennlig hilsen

Gerty Lund

forbundsleder

Per Olav Moberg Peersen

leder Næringspolitisk Råd

Helse og- omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Att: Helseminister Bent Høie

postmottak@hod.dep.no

Oslo, 12 november 2020

Deres ref. Deres dato Vår ref.

VEDRØRENDE INNFØRING AV KOMPENSASJONSORDNING FOR SELVSTENDIG NÆRINGSDRIVENDE – ANMODNING OM MØTE

Det vises til de varslede nye tiltak for å bedre situasjonen for selvstendig næringsdrivende i forbindelse med den pågående Covid – 19 pandemien, jf. regjeringens pressekonferanse tirsdag 10.11.20.

Anmodning om møte

Erfaringer fra forrige runde med nedstenging i mars i år samt etterfølgende kompensasjonsordninger for selvstendig næringsdrivende, viste at de forrige kompensasjonsordninger og tiltak ikke traff så godt for fysioterapeuter som er selvstendig næringsdrivende som del av den kommunale helsetjenesten. Til sammenligning er det siden mars i år for eksempel innført kompensasjonsordninger for leger som det er vanskelig å se en god forklaring på hvorfor fysioterapeuter som også er del av kommunal helsetjeneste ikke får.

Norsk Fysioterapeutforbund (heretter NFF) ber i den anledning om et møte for å kunne bidra til at kompensasjonsordningene denne gang både bidrar til at veldrevne fysioterapeutvirksomheter klarer seg gjennom krisen samt at kommunal helsetjeneste ikke forvitrer.

Bakgrunn for henvendelsen

NFF organiserer over 10.000 fysioterapeuter i Norge. En stor andel av våre medlemmer er selvstendig næringsdrivende som via ordningen om kommunale driftstilskudd er en del av den

kommunale helsetjenesten. Dette slik at kommunen kan velge om den vil ansette fysioterapeuten fast eller sette ut det kommunale fysioterapeuttilbudet på såkalte driftsavtaler. Så å si alle kommuner velger å benytte finansieringsordningen med kommunalt driftstilskudd for å levere kommunale helsetjenester til befolkningen.

Som dere sikkert er kjent med innebærer ordningen med kommunale driftstilskudd at fysioterapeutene er en del av den kommunale helsetjenesten, selv om fysioterapeuten må organisere sin virksomhet som selvstendig næringsdrivende. Valget av modellen med driftstilskudd er altså en av to mulige finansieringsformer kommunen kan velge mellom. Når kommunen velger driftstilskuddsformen må fysioterapeuten organisere seg som selvstendig næringsdrivende og mottar et fast årlig tilskudd fra kommunen. I tillegg får fysioterapeuten rett til å heve refusjon fra HELFO og kreve egenandel fra pasienter. Størrelsen på egenandelen er forskriftsfestet og gir ikke rom for ekstra betaling utover det som står i forskriften.

Fysikalske institutt ble stengt ned over natten i mars og fysioterapeutene sluttet lojalt opp om regjeringens og folkehelseinstituttets tiltak for å begrense smitte av Covid-19. Samtidig har svært mange fysioterapeuter blitt påført økonomisk tap som følge av stengte institutter og bortfall av pasienter.

Kompensasjonsordningen som ble innført for selvstendig næringsdrivende etter nedstengingen i mars d.å. for å dekke faste, uunngåelige kostnader traff dessverre ikke godt for våre medlemmer som har driftsavtale med kommunene. Det er derfor behov for at man innfører en ordning nå som også treffer denne gruppen, gjerne tilsvarende fastlegenes kompensasjonsordning. Dette for å forhindre at den kommunale helsetjeneste svekkes.

I forbindelse med de nylig innførte anbefalinger og pålegg om smitteverntiltak opplever fysioterapeutene igjen at pasienter blir borte. For eksempel rapporterer mange medlemmer at deres pasienter har avlyst sine behandlinger etter at de nye smittetiltakene ble offentliggjort. Dette skyldes antakelig både frykt, manglende kunnskap og at pasienter uteblir på grunn av forkjølelssymptomer. For eksempel er det også mange som ikke kjenner til at folkehelseinstituttets råd for en- til en pasientbehandling fortsatt tilsier at man kan gi trygg behandling, samtidig som mange av pasientene er i risikogruppen.

KUHR data (hentet ut 11. november d.å.) for perioden 2020 05-09 viser en nedgang i antall pasienter som har deltatt på gruppetrening med 48% og en nedgang i pasienter over 80 år/rullestolbrukere på 18%, sammenlignet med samme periode 2019

Organisasjonene må høres for å øke treffsikkerheten av nye kompensasjonsordninger for selvstendig næringsdrivende i den kommunale helsetjenesten

NFF ber om at regjeringen og departementene tar NFF, og andre interesseorganisasjoner for selvstendig næringsdrivende som er en del av kommunal helsetjeneste, med på råd når de nye kompensasjonsordningene skal utformes.

Det er viktig at de varslede nye kompensasjonsordninger faktisk bidrar til at fysioterapeuter med driftstilskudd kommer seg gjennom pandemien på en slik måte at man unngår negative virkninger for

norsk helsevesen og pasientene. Erfaringer fra forrige kompensasjonsordning viser at det er behov for en annen innretning nå. For eksempel risikerer man at investeringer i utstyr og etterutdanning stoppes eller settes på hold, at fysioterapeuter må nedskalere virksomheten fra større attraktive institutter til mindre lokaler og mindre attraktive lokaler. Dette fordi de økonomiske tapene fysioterapeutene nå er påført ikke er forenelig med å opprettholde godt utstyrte klinikker. Alt dette vil føre til dårligere helsetilbud i kommunene.

NFF har flere eksempler som vi gjerne deler i et møte.

Som nevnt over fører den nye situasjonen til at mange fysioterapeuter må jobbe lengre dager for å klare å oppnå samme omsetning som tidligere.

Erfaringer fra forrige runde med nedstenging viste også at mange pasienter tapte verdifull oppfølging og behandling fra fysioterapeuter.

NFF ser med bekymring på at dette kan skje på nytt, og ser også at tilbudet til pasientene vil svekkes i fremtiden dersom insentivet til investeringer i behandlingstilbud, utstyr og lokaler svekkes eller stopper opp.

For helprivate fysioterapeuter som ikke har avtale med kommunene er situasjonen enda verre. Disse fysioterapeutene leverer også helsetjenester til kommunes innbyggere, selv om pasientene velger å betale hele kostnaden selv. For eksempel fordi det er lange ventelister i kommunen på grunn av for få kommunale avtaler om driftstilskudd for fysioterapi. Helprivate fysioterapeuter får ingen stønad via kommunen eller andre og må dekke hele sitt inntektstap selv.

Felles for fysioterapeuter med kommunal driftsavtale og helprivate fysioterapeuter er at de vegrer seg for å kreve betalt av pasienter som unnlater å møte i henhold til innkalling, eller som avbestiller for sent. Dette for å unngå at pasienter skjuler eventuell smitte. Fysioterapeuter flest er opptatt av pasientenes situasjon og bærer ofte økonomisk tap som følge av dette selv.

Alt i alt fører de nye, men nødvendige tiltakene, til at mange fysioterapeuter på nytt vil oppleve økonomiske utfordringer knyttet til det å tilby fysioterapeut tjenester til befolkningen.

Nærmere om de nye smitteverntiltakenes konsekvenser – behov for målrettede tiltak

Regjeringen har igjen innført strengere smitteverntiltak rettet mot befolkningen ettersom Covid 19 smitten nå spres raskere ute i verden og det er også økt smittfrekvens også her i Norge.

For selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter er det flere grunner til at det er behov for en kompensasjonsordning som treffer bedre enn forrige kompensasjonsordning. Nå. For eksempel ble treningssentre stengt fra og med 10. november 2020. For fysikalske institutt med eget treningssenter, betyr det at vanlige kunder ikke lengre kan komme dit å trene. Dermed forsvinner en viktig støtteinntekt for mange, som er med på å finansiere bedre tilbud for opptrening for pasienter i kommunene. Mange fysioterapeuter har ikke 100% driftsavtaler med kommunen og er derfor avhengig av andre inntekter i tillegg.

NFF tolker situasjonen som at pasientbehandling og- oppfølging fortsatt kan skje. Det vil si pasienter som driver egentrening (takst A10), eller som har gruppetilbud, kan få behandling og opptrening så forutsatt at smitteverntiltak gjennomføres. Det vil i praksis si minimum 2 meter mellom hver pasient. Store grupper vil nok vanskeligjøres om enn ikke umuliggjøres, så tilbudet med gruppetrening i fysioterapi vil i stor grad måtte rettes kun mot små grupper, med for eksempel maksimalt 5 personer tilstede. Videre vil mange bassenger i realiteten stenges ned, noe som igjen medfører fare for stopp i pasientbehandling i basseng. På linje med fysioterapeuter som leier tilgang til eller eier eget treningsstudio, vil fysioterapeuter som er pålagt av kommunen å tilby bassengtrening komme i samme utfordrende situasjon.

Som nevnt er det nå flere og flere pasienter som avbestiller timer av frykt for smitte. Fysioterapeutene opplever også økte kostnader til økt forbruk av engangsutstyr som masker/munnbind, økt forbruk av desinfeksjonsmidler som sprit og antibac med videre. Dette uten at fysioterapeutinstituttene kompenseres for dette. Det kompenseres forøvrig heller ikke for tid som går med til å vaske ned utstyr mellom hver pasientbehandling, på tross av at NFF har tatt opp dette med helse og- omsorgsdepartementet både i brev form og i takstforhandlingene. Legene har fått en egen tidstakst for dette.

NFF ser med stor bekymring på hvordan selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter nå skal kunne klare seg økonomisk dersom det ikke innføres en ny kompensasjonsordning for fysioterapeutene. Uten fysioterapitilbud vil samfunnet stå overfor store helsetap i befolkningen. Det igjen skaper økt trykk på andre helse, pleie- og omsorgstjenester. Fysioterapi er en rimelig og svært kostnadseffektiv måte for å sikre at flest mulig holder seg i arbeid eller kan bo hjemme og klare seg selv lengst mulig. Alternativet kan være dyre opphold på institusjon, behov for pleietjenester fra kommunene og kostnader til sykepenger og uførepensjon.

NFF ønsker å knytte noen merknader til noen av de varslede tiltakene

NFF merker seg at det er øremerket 6,2 millioner kroner som skal gå til kommunene for å kompensere for merutgifter og mindreinntekter under coronakrisen. Siden fysioterapeuter med kommunalt driftstilskudd er en del av den kommunale helsetjenesten er det ikke unaturlig at deler av dette beløpet går til selvstendig næringsdrivende som er en del av den kommunale helsetjenesten.

Videre merker NFF seg at det settes av en milliard kroner til helsesektoren, inkludert 771 millioner kroner til et nasjonalt beredskapslager for smittevernustyr, 110 millioner kroner til legemidler mot migrene og 80 millioner kroner til praksiskompensasjon for fastleger.

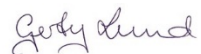
Fysioterapeuter står i samme situasjon som fastleger og det er vanskelig å se hvorfor fysioterapeuter ikke skal få tilsvarende praksiskompensasjon som fastleger. NFF stiller gjerne til et møte for å forklare hvorfor vi mener dette er et viktig og nødvendig tiltak.

Det er også varslet at 5 milliarder kroner skal gå til en ny kompensasjonsordning for bedrifter med stort omsetningsfall fra september 2020 til februar 2021. Med bakgrunn i det som er redegjort for over mener NFF det er viktig at fysioterapeutvirksomheter i større grad enn ved forrige kompensasjonsordning får dra fordel av dette tiltaket.

NFF ber med dette om et møte for å presentere utfordringene og diskutere mulige løsninger til beste for samfunnet, pasientene og fysioterapeuttilbudet i kommunene.

Med vennlig hilsen

Norsk Fysioterapeutforbund

Gerty Lund

forbundsleder

Kopi: Statsministerens kontor, Finansdepartementet og Nærings og- fiskeridepartementet